

TYTUŁ: Przedwyborcze przeprowadzki. Tajemnica wyborów na prezydenta Radomska w 2024 roku

LEAD: W wyborach na prezydenta Radomska w kwietniu 2024 roku niespodziewanie wzrosła liczba osób uprawnionych do głosowania. Od co najmniej ośmiu lat - wraz ze spadkiem liczby mieszkańców miasta - ta liczba systematycznie spadała. W kwietniu 2024 na listach znalazło się 657 osób więcej niż w wyborach do Sejmu pół roku wcześniej. Kolejne 333 osoby przybyły w Radomsku w dwa tygodnie, między pierwszą a drugą turą. Razem to 990 osób. Prezydent Jarosław Ferenc (RdR) wygrał z Łukaszem Więckiem (PO) w drugiej turze różnicą tylko 589 głosów. Przez ostatni miesiąc próbowaliśmy wyjaśnić w urzędzie miasta, skąd ten nagły wzrost. Dostaliśmy cztery różne odpowiedzi. Według naszych informacji, w Radomsku głosowali urzędnicy miejscy i funkcyjni, na co dzień mieszkający w okolicznych gminach. Zapytaliśmy urząd miasta, którzy funkcyjni przemeldowali się bądź dopisali do rejestru i co było powodem tych zmian. Urząd odpowiedział: to „prywatna sprawa każdego obywatela”. Jasność i przejrzystość procedur wyborczych jest kluczowa dla standardów demokratycznych. Za nieprawidłowości podczas sporządzania list uprawnionych do głosowania zgodnie z art. 248 kodeksu karnego grozi do trzech lat więzienia.

Podczas przygotowywania tego materiału opieraliśmy się na oficjalnych danych przekazanych przez urząd miasta, danych Państwowej Komisji Wyborczej oraz rozmowach z informatorami. Przeanalizowaliśmy liczby, wychodząc od zaskakującej zmiany trendów oraz niespójności.

Nie jesteśmy w stanie legalną metodą porównać nazwisk osób, które głosowały w Radomsku w kwietniu 2024, zawartych w rejestrze wyborców, z podanym przez nie miejscem zamieszkania i zameldowania. To zadanie dla niezależnej od radomszczańskich powiązań prokuratury, oczywiście jeśli organy ścigania uznają, że opisane przez nas niespójności wymagają wyjaśnienia.

Pierwsze sygnały były wiosną
Marzec 2024 roku. Telefon do redakcji.

- Mieszkańców nam przybywa, słyszeliście?
- Ubywa.
- Oj tam ubywa, zaraz ubywa. Może i ubywa, ale głosujących przybywa.
- Przecież wybory dopiero za kilka tygodni.
- Ale listy już się tworzą.
- Listy czego?
- Jak to czego, uprawnionych do głosowania. Sprawdźcie sobie, bo po pokojach chodzą i namawiają.
- Na co namawiają?
- Rany, chyba nie ma pan dobrego dnia. Do dopisania się do rejestru wyborców?
- Kogo namawiają? W urzędzie?

- Kogo mogą. Więcej nie powiem, bierzcie się do roboty.

Słyszeliśmy o podobnym mechanizmie. Niepewna wyniku wyborczego władza namawia swoich zwolenników mieszkających poza ich gminą do wpisywania do rejestru wyborców, by zwiększyć swoje szanse na zwycięstwo.

Sprawdzamy, jakie są przepisy. Jest ważne rozróżnienie między wyborami parlamentarnymi, prezydenckimi i eurowyborami, a tymi samorządowymi. W tych pierwszych głosujemy w miejscowości, w której jesteśmy zameldowani. Jeśli chcemy zagłosować w innym miejscu, musimy uzyskać jednorazowe zaświadczenie o prawie do głosowania w miejscu pobytu. Jesteśmy wtedy skreślani ze spisu wyborców u siebie i głosujemy tam, gdzie przebywamy w dniu wyborów.

W wyborach samorządowych jest inaczej. Rejestr wyborców obejmuje osoby, które stale zamieszkują na obszarze gminy. Do rejestru wyborców można dopisać się w każdej chwili na wniosek lub meldując się na pobyt stały na terenie miasta. Tu nie można głosować na podstawie zaświadczenia. Aby się dopisać do rejestru na wniosek, trzeba udowodnić urzędnikowi (a przynajmniej on ma obowiązek to sprawdzić), że naprawdę mieszkamy akurat w tej gminie. Jak? Choćby pokazując umowę najmu, prawo własności lokalu albo deklarację śmieciową.

Co ważne, meldunek na czas określony nie uprawnia do automatycznego wpisu do rejestru. Trzeba też złożyć wniosek o wpis. Wójt, burmistrz czy prezydent mogą odmówić, jeśli uznają, że nie ma dowodów, że ktoś rzeczywiście mieszka w jego gminie.

Kontaktujemy się z urzędem miasta. To on prowadzi rejestr wyborców, to on podejmuje decyzje o dopisaniu na wniosek. Pytamy, ile osób niezameldowanych oraz zameldowanych na pobyt czasowy, ale zamieszkałych w Radomsku, złożyło wniosek o dopisanie na terenie miasta. Prosimy o dane za cały 2023 roku oraz za okres od 1 stycznia do 15 marca 2024.

Urząd odpowiada:

„Dopisanych do Centralnego Rejestru Wyborców na podstawie wydanych decyzji w 2023 r. były 44 osoby, od 1 stycznia do 15 marca złożono 29 wniosków, wydano 28 decyzji o dopisaniu”.

28 osób? Nic nadzwyczajnego. Machamy ręką, żadna to skala i nawet gdyby była jakaś nieprawidłowość, nic w wyniku wyborów by nie zmieniła.

7 kwietnia 2024 odbywa się głosowanie do rady miasta i na prezydenta Radomska. W pierwszej turze najwięcej głosów dostaje Łukasz Więcek, kandydat Platformy Obywatelskiej (40,69 procent). Rządzący od 2016 roku Jarosław Ferenc (Razem dla Radomska) dostaje 35,52 procent.

Jego drugie miejsce to sensacja.

Tuż po pierwszej turze Ferenc występuje na wspólnej konferencji z posłami PiS Anną Milczanowską i Krzysztofem Cieciorą jako popierany przez tę partię kandydat. To zaskakujący ruch, bowiem przez całą kampanię Ferenc dystansuje się od tej partii, choć był z nią w koalicji.

W drugiej turze 21 kwietnia kolejna sensacja - Ferenc, który miał pięcioprocentową stratę do Więcka, rzutem na taśmę wygrywa. Różnica między nimi to tylko 589 głosów. Zostaje zaprzysiężony na trzecią kadencję.

Zaczyna się zabawa w ciuciubabkę

Jesień 2024 roku. Podczas pracy nad materiałem dotyczącym demografii w Radomsku przeglądamy dane Państwowej Komisji Wyborczej. Intryguje nas liczba uprawnionych do głosowania w mieście. W wyborach 7 kwietnia 2024 roku było to 34.773 mieszkańców. Ale pół roku wcześniej, podczas wyborów do Sejmu 15 października 2023 roku, mniej - 34.076.

Ki diabeł? Przecież liczba mieszkańców od lat spada. Jak więc mogła wzrosnąć liczba uprawnionych do głosowania?

Sprawdzamy dane za poprzednie lata. Trend jest stały i jednoznaczny. Czy to wybory samorządowe, parlamentarne czy na prezydenta RP, z roku na rok uprawnionych do głosowania w Radomsku jest mniej (patrz wykres na pierwszej stronie).

- W przedterminowych wyborach na prezydenta Radomska w 2016 roku było to 38.794 osób
- W wyborach samorządowych w 2018 - 37.730
- W wyborach do Sejmu i Senatu w 2019 - 36.701
- W wyborach na prezydenta RP w 2020 - 35.762
- W wyborach do Sejmu i Senatu w 2023 - 34.076

Tylko w kwietniu 2024 jest zmiana w drugą stronę.

Sprawdzamy jeszcze dane z drugiej tury wyborów na prezydenta. Uprawnionych jest jeszcze więcej. 7 kwietnia było ich 34.773, a dwa tygodnie później - 35.066. Kolejnych 333 uprawnionych więcej.

Dzwonimy do naszego rozmówcy z wiosny. Tym razem my pytamy.

- PKW pokazuje zmianę trendu, nagle uprawnionych do głosowania przybywa. I to aż o 990.

- A nie mówiłem?

- Mówił pan. To co, wtedy podali nam złe dane?

- E tam złe. Raczej niepełne. Albo nie te.

- Karkołomne to.

- No to jak pan wyjaśni różnicę? Jeśli nie zostali dopisani do rejestru, to skąd ten przyrost. Tu nawet czasowe nie wchodzi w grę. Sprawdzał pan meldunki?

- Jeszcze nie. Ale że co, niby że przybyło w mieście tysiąc mieszkańców?

- Nie przybyło. Znów ubyło.

- To nie rozumiem.

- I widzi pan, znów macie robótkę.

Sprawdzamy w zestawieniach Głównego Urzędu Statystycznego. Są tam ujęte między innymi dane o migracjach wewnętrznych, czyli na terenie kraju. Gdy ktoś przeprowadza się z gminy do gminy i melduje.

Zameldowań na stałe z innych gmin w 2016 roku było w Radomsku 251:

- w 2018 - 171,
- w 2019 - 126,
- w 2020 - 145,
- w 2023 - 101
- w 2024 - 177.

W danych meldunkowych miasta muszą być ujęte jeszcze dwie grupy - przemeldowania wewnątrz Radomska (ktoś się przeprowadza na inną ulicę, buduje dom, kupuje mieszkanie) oraz meldunki noworodków. Ale ani jedna, ani druga grupa nie wpływa liczbę uprawnionych do głosowania. Dzieci nie mają prawa wyborczego, a przemeldowani wcześniej też głosowali w mieście.

Co jeszcze mogłoby wpłynąć na liczbę uprawnionych? Cudzoziemcy. Mamy ich w Radomsku kilka tysięcy. Ale zgodnie z prawem, do rejestru wyborców mogą się w Radomsku wpisać tylko ci, którzy tu mieszkają oraz są obywatelami Unii Europejskiej. A większość mieszkających w Radomsku to Ukraińcy, oni nie są w Unii, więc nie mają tego prawa.

Próbujemy wyjaśnić te niejasności w urzędzie miasta. Zaczyna się zabawa w ciuciubabkę.

Co wiemy, czego nie wiemy na tę chwilę: liczba mieszkańców Radomska od lat spada. Wraz z nią spadała liczba uprawnionych do głosowania. W 2024 roku był nagły skok - o 990 osób więcej.

Przepraszamy za pomyłkę

Najpierw pytamy, ile osób wykreśliło się bądź wzięło zaświadczenie o głosowaniu poza miejscem zamieszkania w kolejnych wyborach. Dostajemy informację o „meldunkach kwartalnych i przedwyborczych”, na podstawie których na koniec czerwca 2023 wyborców było 35.377:

- na koniec grudnia 2023 - 35.158,
- marca 2024 - 35.012,
- września 2024 - 34.924,
- grudnia 2024 - 34.749,
- 10 lutego 2025 - 34.801.

Poza lutym (9 lutego było referendum w sprawie spalarni), były ciągłe spadki.

Porównujemy to z danymi Państwowej Komisji Wyborczej. W wyborach 15 października 2023 uprawnionych było 34.076 osób. Miasto podaje, że według ich danych dwa tygodnie przed wyborami było 848 więcej. Duża różnica. Skąd? Może te osoby potem wzięły zaświadczenie o głosowaniu w innym miejscu?

Sam urząd wydał wtedy 418 takich zaświadczeń. Ale to dla ludzi, którzy nie chcieli głosować w Radomsku. Więc to jeszcze bardziej ograniczałoby pulę.

Pytamy dalej. Precyzujemy: ile osób dopisało się do spisu wyborców oraz ile zameldowało na pobyt stały i czasowy w kolejnych wyborach w 2018, 2019, 2020, 2023, i 2024 roku. Pytamy dokładnie o kwartał, w którym odbywały się wybory oraz o kwartał poprzedzający.

Dostajemy długie wyjaśnienie różnicy między spisem wyborców (obowiązuje w wyborach parlamentarnych czy na prezydenta) oraz rejestrem (dla wyborów samorządowych) oraz uwagę, żeby przygotować „na przyszłość bardziej przemyślane i precyzyjne pytania, aby uniknąć ewentualnych nieporozumień”.

Co wynika z samych liczb? Niewiele, bo miasto nie podaje nam danych za kluczowe kwartały. Wybory samorządowe odbywały się w kwietniu 2024, więc pytaliśmy o kwartały pierwszy i drugi. Dostajemy dane za trzeci i czwarty.

Pytamy kolejny raz. Prosimy o prawidłowe dane. Urząd przeprosza za pomyłkę i przekazuje. W I kwartale 2024 na pobyt stały zameldowało się w Radomsku 205 dorosłych obywateli polskich, a do rejestru dopisało się 41 osób. W drugim kwartale - odpowiednio 176 i 55.

Razem to 477 osób.

No dobrze, ale według Głównego Urzędu Statystycznego zameldowań na pobyt stały z innych gmin w pierwszym półroczu 2024 było w Radomsku 177. Miasto podaje 381. Skąd różnica?

Nasza hipoteza - dane miasta obejmują także przemeldowania w ramach miasta. Ale one nie wpływają na liczbę uprawnionych do głosowania.

Pytamy dalej. Skąd różnica między danymi? Miasto wyjaśnia, że rzeczywiście ich dane obejmują też przemeldowania w obrębie miasta. Ale informuje jeszcze o czymś - że w poprzedniej odpowiedzi pomyliło się i przekazana „odpowiedź dotyczyła danych osób zameldowanych na pobyt stały, a nie czasowy - przeproszamy za pomyłkę”.

Według kolejnych danych na pobyt stały w I kwartale 2024 zameldowały się w Radomsku 343 osoby, w II kwartale - 274. Liczba jest większa, wynosi 617. Ile wśród nich było zameldowań z innych gmin? Znowu odpowiedź niczego nam nie wyjaśnia, tylko uwypukla różnicę między tym, co podaje miasto, a tym, co jest w bazach GUS-u.

Co wiemy na tę chwilę? Są różnice w danych, miasto udziela różnych odpowiedzi. Wciąż nie wiemy, dlaczego skokowo przybyło nam uprawnionych do głosowania.

Co się działo w urzędzie

Szukamy informacji, co się działo w urzędzie w trakcie kampanii wyborczej. Nasi rozmówcy podkreślają - było bardzo nerwowo. Ekipa Jarosława Ferencza nie była pewna wygranej. Nasi rozmówcy podkreślają, że namawianie do „przeniesienia się do Radomska” (takich zwrotów używają), było półoficjalne. Według naszych informacji, do rejestru w Radomsku trafili między innymi urzędnicy i funkcjonariusze w urzędzie, część wraz z najbliższą rodziną. Osoba współkierująca jednym z wydziałów „sama prowadziła swoich znajomych, gdy przyszli do urzędu, do wydziału i pomagała wypełniać dokumenty”.

Nasi informatorzy wskazali między innymi na naczelniczkę wydziału informacji i promocji Paulinę Grabowską oraz głównego specjalistę w wydziale informacji i promocji Karolinę Turowską. Zapytaliśmy, czy takie sytuacje miały miejsce, a jeśli tak, jakie były powody. Urząd odpowiedział: „Dopisywanie do rejestru wyborców bądź dokonywanie zmian meldunkowych jest prywatną sprawą każdego obywatela, także pracowników urzędu miasta - bez względu na stanowiska jakie pełnią - oraz ich rodzin. Urząd miasta nie analizuje takich sytuacji”.

Poprosiliśmy także o komentarz do relacji informatora dotyczących pomocy w wypełnianiu dokumentów. Odpowiedź brzmiała: „Urząd miasta nie zajmuje się komentowaniem plotek. Do zwierzchników nie dotarły żadne uwagi, dotyczące takich działań pracowników”.

Sprawdziliśmy jeszcze jeden wątek. Może sytuacja w Radomsku to nic nadzwyczajnego, może takie różnice w wyborach samorządowych 2024 roku występowały też w innych samorządach? Nawet jeśli nie znalazłbyśmy wyjaśnienia, to jednak powszechność zjawiska dawałaby podstawy do uznania, że w Radomsku nie wydarzyło się nic nietypowego.

Porównaliśmy dane PKW z wyborów parlamentarnych 2023 oraz na burmistrzów i prezydentów w kwietniu 2024 w innych większych miastach województwa łódzkiego. W przypadku samorządowych braliśmy pod uwagę najwyższą liczbę uprawnionych w pierwszej albo drugiej turze (jeśli się odbywała):

- Piotrków Trybunalski: w październiku 2023 uprawnionych do głosowania było 54.245, w kwietniu 2024 - 53.999. Spadek o 249 osoby,
- Tomaszów Mazowiecki: 2023 - 45.641 osób, 2024 - 45.556. Spadek o 85 osób,
- Skierniewice: 2023 - 35.708, 2024 - 35.715. Wzrost o 7 osób,
- Kutno: 2023 - 33.665, 2024 - 33.576. Spadek o 89 osób,
- Pabianice: 2023 - 47.328, 2024 - 47.199. Spadek o 120 osób,
- Sieradz: 2023 - 32.076, 2024 - 31.418. Spadek o 658 osób,
- Zduńska Wola: 2023 - 30.015, 2024 - 30.892. Wzrost o 877 osób, czyli 2,92 proc.,
- Bełchatów: 2023 - 40.843, 2024 - 42.247. Wzrost 1404 osoby, czyli 3,43 proc.,
- Zgierz: 2023 - 41.992, 2024 - 41.973. Spadek 19 osób.

Na dziewięć miast tylko w dwóch wzrosła liczba uprawnionych. Przypomnijmy, że w Radomsku przybyło 990 osób, procentowo to 2,9 proc. uprawnionych.

Dlaczego wyjaśnienie tej sprawy jest takie ważne
Polskie prokuratury co jakiś czas zajmują się sprawami dotyczącymi dopisywania zwolenników do rejestru wyborców w wyborach samorządowych. W 2015 roku prokuratura w Legnicy wszczęła śledztwo dotyczące dopisywania osób nieuprawnionych do list wyborców w gminie Rudna w województwie dolnośląskim przed wyborami w 2014 roku. Chodziło o co najmniej 188 osób. Zawiadomienie złożyli pełnomocnicy dwóch komitetów. Według nich do rejestru mogło być dopisanych ponad 700 osób pod adresami zamieszkania sympatyków i kandydatów na radnych.

Tam wójt wygrał 371 głosami.

Śledczy sprawdzali też, czy przy wydaniu decyzji o wpisie do rejestru wójt sprawdził, czy osoba wnioskująca faktycznie na stałe mieszka w gminie.

Cztery lata później wójt i jego zastępca zostali prawomocnie skazani na siedem i pięć miesięcy więzienia w zawieszeniu oraz grzywny. Stracili stanowiska, w gminie odbyły się przedterminowe wybory.

Nie jesteśmy w stanie legalnymi dziennikarskimi metodami ustalić czy w Radomsku odbywała się akcja dopisywania ludzi do rejestru, a jeśli tak, przez kogo była prowadzona, jakie były powody przemeldowań, ilu było zwolenników obecnej władzy, kto się gdzie meldował bądź pod jakim adresem dopisywał. Podnoszone przez nas wątpliwości wymagają jednak wyjaśnienia, bo te, które uzyskaliśmy w urzędzie, więcej gmatwiają niż rozjaśniają.

Przejrzystość procesu wyborczego jest kluczowa dla standardów demokratycznych.

Korespondencja redakcji z urzędem miasta
10.02.2025, Gazeta do urzędu

1. Ile osób wykreśliło się, zostało wykreślonych z rejestru wyborców lub wzięło zaświadczenie o głosowaniu poza miejscem zamieszkania w drugim półroczu 2023 roku?
2. Ile osób wykreśliło się, zostało wykreślonych z rejestru wyborców lub wzięło zaświadczenie o głosowaniu poza miejscem zamieszkania od października 2023 do końca kwietnia 2024 roku?
3. Ile osób wykreśliło się, zostało wykreślonych z rejestru wyborców lub wzięło zaświadczenie o głosowaniu poza miejscem zamieszkania od października 2024 do 10 lutego 2025 roku?

12.02.2025, Urząd do gazety

W odpowiedzi na pytania z dnia 10 lutego 2025 r. w sprawie spisu wyborców poniżej przekazuję informację przygotowaną przez Wydział Spraw Obywatelskich.

Na pojęcie wykreślenia wyborcy z Centralnego Rejestru Wyborców w danej gminie składa się wiele czynników, w tym np. zgon, pozbawienie praw wyborczych, utrata obywatelstwa, wymeldowanie z adresu pobytu stałego, dopisanie się do CRW w innej gminie. Powyższe wykreślenia dokonywane są z urzędu.

Na podstawie dostępnych rejestrów nie ma możliwości ustalenia dokładnej liczby wyborców w wybranych przez Pana przedziałach czasowych. Dysponujemy natomiast meldunkami kwartalnymi i przedwyborczymi, na podstawie których:

- na dzień 30.06.2023 roku było 35.337 wyborców,
- na dzień 31.12.2023 roku - 35.158 wyborców (- 179),
- na dzień 31.03.2024 roku - 35.012 wyborców (- 146),
- na dzień 30.09.2024 roku - 34.924 wyborców (- 88),
- na dzień 31.12.2024 - 34.749 wyborców (- 175),

- na dzień 10.02.2025 roku - 34.801 wyborców (+ 52),

Zaświadczenie o prawie do głosowania można uzyskać tylko w wyborach: Prezydenta Rzeczypospolitej - obywatel Polski, do Sejmu i Senatu - obywatel Polski, do Parlamentu Europejskiego - obywatel Polski i obywatel Unii Europejskiej, który nie jest obywatelem Polski w terminach określonych w kalendarzu w wyborczym danego wydarzenia.

Na dzień 15.10.2023 roku (wybory do Sejmu RP i do Senatu RP) wydano 418 zaświadczeń, natomiast na dzień 07.06.2024 roku (Wybory do Parlamentu Europejskiego) wydano 170 zaświadczeń.

12.02.2025, Gazeta do urzędu

To nie są odpowiedzi na nasze pytania. Ponieważ dane, o które prosimy, znajdują się w rejestrach innych gmin (już je otrzymaliśmy) sformułujemy pytania prościej:

1. W wyborach samorządowych w 2018 roku w Radomsku uprawnionych do głosowania było 37.730 osób (dane: Państwowa Komisja Wyborcza). Ile osób dopisało się do spisu wyborców w Radomsku w III i IV kwartale 2018 roku? Ile osób zameldowało się na pobyt stały i czasowy w Radomsku w III i IV kwartale 2018 roku?
2. W wyborach na prezydenta RP w Radomsku w 2020 roku uprawnionych do głosowania były 35.762 osoby (dane: Państwowa Komisja Wyborcza). Ile osób dopisało się do spisu wyborców w Radomsku w II i III kwartale 2020 roku? Ile osób zameldowało się na pobyt stały i czasowy w Radomsku w II i III kwartale 2020 roku?
3. W wyborach parlamentarnych w 2023 roku w Radomsku uprawnionych do głosowania było 34.076 osób (dane: Państwowa Komisja Wyborcza). Ile osób dopisało się do spisu wyborców w Radomsku w III i IV kwartale 2023 roku. Ile osób zameldowało się na pobyt stały i czasowy w Radomsku w III i IV kwartale 2023 roku?
4. W wyborach samorządowych w 2024 roku w Radomsku uprawnionych do głosowania było 34.829 osób (dane: Państwowa Komisja Wyborcza). Ile osób dopisało się do spisu wyborców w Radomsku w I i II kwartale 2024 roku? Ile osób zameldowało się na pobyt stały i czasowy w Radomsku w I i II kwartale 2024 roku?
5. W referendum gminnym w 2025 roku w Radomsku uprawnionych do głosowania było 34.709 osób (dane: protokół). Ile osób dopisało się do spisu wyborców w Radomsku w IV kwartale 2024 roku i I kwartale 2025 roku? Ile osób zameldowało się na pobyt stały i czasowy w Radomsku w IV kwartale 2024 roku i I kwartale 2025 roku?

18.02.2025, Urząd do gazety

W odpowiedzi na pytania z dnia 12 lutego br. poniżej przekazuje odpowiedź przygotowaną przez Wydział Spraw Obywatelskich. (...) Na powyższe pytania otrzymał Pan naszym zdaniem wyczerpującą odpowiedź:

Zadane przez Pana w dniu 12 lutego 2025 roku pytania nie są precyzyjne (...):

W nawiązaniu do powyższych pytań, należy wyjaśnić różnicę między pojęciem „spis wyborców”, a „rejestr wyborców”.

1. Spis wyborców:

Wyborcę, któremu przysługuje prawo wybierania, ujmuje się w spisie wyborców sprządzanym w Centralnym Rejestrze Wyborców w stałym obwodzie głosowania, w którym dana osoba jest ujęta z urzędu lub na wniosek. Spis wyborców jest sporządzany i aktualizowany przez gminę (ewentualnie konsula lub kapitana statku) odrębnie na każde zarządzone wybory. Wyborca może zmienić miejsce głosowania w danych wyborach. Wniosek w sprawie zmiany miejsca głosowania składa w okresie od 44 dnia przed dniem wyborów do 3 dnia przed dniem wyborów. Zgodnie z art. 28 § 2 Kodeksu wyborczego, powyższego nie stosuje się w wyborach do organów stanowiących jednostki samorządu terytorialnego oraz w wyborach wójtów, a także w referendach lokalnych (w tym przypadku dopisujemy tylko radomszczan do odrębnych obwodów głosowania). Spis sporządza się nie później niż w drugim dniu przed dniem wyborów.

2. Rejestr wyborców:

Rejestr wyborców obejmuje osoby stale zamieszkałe na obszarze gminy, którym przysługuje prawo wybierania. Jest prowadzony niezależnie od zarządzonych wyborów, ale wpis do stałego rejestru wyborców danej gminy powoduje ujęcie w spisie wyborców w każdych kolejnych wyborach i referendach przeprowadzanych na obszarze tej gminy. Do rejestru wyborców można dopisać się w każdej chwili na wniosek lub meldując się na pobyt stały na terenie miasta. Decyzję o wpisaniu lub o odmowie wpisania do rejestru wyborców wydaje prezydent miasta w terminie 5 dni od dnia wniesienia wniosku.

W związku z powyższym:

Ad 1. W III kwartale 2018 roku zostały zameldowane na pobyt stały w Radomsku 318 osoby, natomiast na pobyt czasowy 187 osób (uwzględniono osoby posiadające polskie obywatelstwo, przy czym osoby dokonujące meldunku na pobyt czasowy nie są dopisywane do stałego rejestru wyborców, a tym samym do spisu wyborców, podobnie osoby niepełnoletnie),

W IV kwartale zostało zameldowanych na pobyt stały w Radomsku 341 osób, natomiast na pobyt czasowy 137 osób.

W wyborach samorządowych wyborca nie ma możliwości dopisania się do spisu wyborców zgodnie z art. 28 § 2 Kodeksu wyborczego.

Ad 2. W II kwartale 2020 roku zostało zameldowanych na pobyt stały w Radomsku 216 osób, natomiast na pobyt czasowy 110 osób.

W III kwartale zostały zameldowane na pobyt stały w Radomsku 332 osoby, natomiast na pobyt czasowy 167 osób.

Do spisu wyborców w Radomsku sporządzonego w związku z zarządzonymi wyborami na Prezydenta RP w 2020 roku dopisało się na swój wniosek: 98 wyborców,

Ad 3. W III kwartale 2023 roku na pobyt stały zostało zameldowanych w Radomsku 237 osób, natomiast na pobyt czasowy 128 osób.

W IV kwartale na pobyt stały zostało zameldowanych w Radomsku 256 osób, natomiast na pobyt czasowy 84 osoby.

Do spisu wyborców w Radomsku sporządzonego w związku z zarządzonymi wyborami parlamentarnymi w 2023 roku dopisało się na swój wniosek: 557 wyborców,

Ad 4. W III kwartale 2024 roku zostały zameldowane w Radomsku na pobyt stały 272 osoby, natomiast na pobyt czasowy 102 osoby,

W IV kwartale 2024 roku zostały zameldowane na pobyt stały w Radomsku 202 osoby, natomiast na pobyt czasowy 78 osób.

W wyborach samorządowych wyborca nie ma możliwości dopisania się do spisu wyborców zgodnie z 28 § 2 Kodeksu wyborczego.

Ad 5. W IV kwartale 2024 roku zameldowano osoby na pobyt stały i czasowy j.w.,

I kwartał kończy się w dniu 31 marca, w związku z czym podano dane dot. zameldowania w okresie od 1 stycznia 2025 roku do dnia 14 lutego 2025 roku. We wskazanym okresie na pobyt stały w Radomsku zostało zameldowanych 120 osób, natomiast na pobyt czasowy 73 osoby.

Zgodnie z art. 1 ust. 1: W zakresie nieuregulowanym w ustawie do referendum lokalnego stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy,

Zgodnie z art. 28 § 2 Kodeksu wyborczego w przypadku referendum lokalnego wyborca nie ma możliwości dopisania się do spisu wyborców.

W liczbie osób dopisanych do spisu wyborców nie uwzględniliśmy osób dopisanych przez komisje wyborcze w dniu wyborów. My bazujemy tylko na meldunkach przedwyborczych.

Na przyszłość bardzo proszę o przemyślane i precyzyjne pytania, aby uniknąć ewentualnych nieporozumień.

18.02.2025, Gazeta do urzędu

Przesyłam pytania uszczegóławiające.

W pytaniu 4 pytaliśmy o dane dotyczące I i II kwartału 2024. Dostaliśmy odpowiedzi dotyczące III i IV kwartału. Prosimy o odpowiedzi dotyczące kwartałów I i II 2024.

Pytania:

1. Ile osób dopisało się w Radomsku do rejestru wyborców w III i IV kwartale 2018 roku? Proszę o liczby uwzględniające zarówno dopisanie „po zameldowaniu” i „na wniosek”.

2. Ile osób dopisało się w Radomsku do rejestru wyborców w I i II kwartale 2024 roku? Proszę o liczby uwzględniające zarówno dopisanie „po zameldowaniu” i „na wniosek”.

18.02.2025, Urząd do gazety

Poniżej przesyłam kolejną odpowiedź na pytania ws. liczby wyborców przygotowane przez Wydział Spraw Obywatelskich.

Przepraszam za pomyłkę w poprzedniej odpowiedzi na pyt. dot. 2024 roku. Odpowiedzi na aktualne pytania:

W III kwartale 2018 roku zostało zameldowanych w Radomsku na pobyt stały 167 dorosłych obywateli polskich, decyzją zostało dopisanych do rejestru wyborców 29 osób - łącznie 196 wyborców,

W IV kwartale 2018 roku zostało zameldowanych w Radomsku na pobyt stały 199 dorosłych obywateli polskich, decyzją zostały dopisane do rejestru wyborców 84 osoby - łącznie 283 wyborców,

W I kwartale 2024 roku zostało zameldowanych w Radomsku na pobyt stały 205 dorosłych obywateli polskich, decyzją zostały dopisane do rejestru wyborców 41 osoby - łącznie 246 wyborców,

W II kwartale 2024 roku zostało zameldowanych na pobyt stały w Radomsku 176 dorosłych obywateli polskich, decyzją zostało dopisanych do rejestru wyborców 55 osób - łącznie 231 wyborców,

11.03.2025, Gazeta do urzędu

Jeszcze jeden jest problem z tymi liczbami. W 2018 roku w III kwartale zameldowało się na pobyt stały 137 osób, a w IV - 199 (razem 366).

W 2020 w II kwartale - 216 a w II - 332 (razem 548).

W 2023 roku - w III kw. - 237, w IV - 256 (razem 493).

Ale GUS podaje, że w całym 2018 roku w Radomsku było 366 meldunków na stałe, w 2020 - 239, a w 2023 - 250.

To się nijak jedno z drugim nie zgadza.

Skąd ta rozbieżność?

12.03.2025, Urząd do gazety

Wczorajsza odpowiedź dotyczyła danych osób zameldowanych na pobyt stały, a nie czasowy - przepraszam za pomyłkę.

Prawidłowe dane dotyczące I i II kwartału 2024 roku:

W I kwartale 2024 roku zostały zameldowane w Radomsku na pobyt stały 343 osoby,

W I kwartale 2024 roku zostały zameldowane w Radomsku na pobyt stały 140 osoby,

W II kwartale 2024 roku zostały zameldowane w Radomsku na pobyt stały 274 osoby.

W II kwartale 2024 roku zostały zameldowane w Radomsku na pobyt czasowy 87 osoby.

Podane we wcześniejszych wiadomościach dane dotyczyły - zgodnie z Pana pytaniami, albo ogółu osób meldujących się na pobyt stały lub czasowy w Radomsku (takich, które wcześniejsze pobyty posiadały poza gminą miasta Radomsko, ale także w gminie - tzw. przemeldowania w obrębie gminy), albo osób dorosłych, które dokonały zameldowania na pobyt stały w danym okresie i w ten

sposób zostały przypisane do stałego rejestru wyborców, który de facto nie służy do celów statystycznych.